

Ο ελληνος πρωθυπουργός στο Βερολίνο και στο Παρίσι

ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΟΥ

Περίληψη

Όλα τα κεφάλια της πολιτικής αρένας στράφηκαν προς το Βερολίνο και το Παρίσι μεταξύ 24 και 25 Αυγούστου, όταν ο Έλληνας Πρωθυπουργός, Αντώνης Σαμαράς, επισκέφτηκε την Άνγκελα Μέρκελ και τον Φρανσουά Ολάντ στις χώρες τους, προκειμένου να συζητήσουν το μέλλον της Ελλάδας. Ο Παγκόσμιος Τύπος ήταν σε αναταραχή και πολλά άρθρα γράφθηκαν κατά τη διάρκεια και μετά από αυτές τις ημερομηνίες. Ο Ελληνικός Τύπος έχει υιοθετήσει μια θετική γνώμη σχετικά με την έκβαση των συζητήσεών τους, αλλά αυτό δε συνέβη στην περίπτωση του Διεθνούς Τύπου. Ο Αμερικανικός Τύπος υπήρξε πιο αντικειμενικός, χωρίς να διατυπώνει γνώμη επί του θέματος, αλλά ο Αγγλικός Τύπος ήταν πιο αυστηρός και η αισιοδοξία του πιο διστακτική. Ο Γαλλικός Τύπος, από την άλλη, διχάστηκε καθώς η θετικότητα ήταν το κύριο συστατικό των άρθρων, αλλά υπήρξαν πολλές αυστηρές κριτικές. Ο Σαμαράς ζήτησε περισσότερο χρόνο, αλλά οι δυο ηγέτες ζήτησαν περισσότερες πράξεις. Ο χρόνος τους πιέζει και μια λύση είναι απαραίτητη.

Λέξεις-κλειδιά: Αντώνης Σαμαράς, Βερολίνο, Άνγκελα Μέρκελ, Παρίσι, Φρανσουά Ολάντ, Ελληνικός Τύπος, Παγκόσμιος Τύπος

*

Εισαγωγή

Μόλις δυο μήνες μετά τη νίκη του και ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, Αντώνης Σαμαράς έχει ήδη ξεκινήσει τις συζητήσεις και τις διαπραγματεύσεις με την υπόλοιπη Ευρώπη, για να σώσει την χώρα από την καταστροφή. Για να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη ύφεση ζητά από τους εταίρους του περισσότερο χρόνο για να βάλει τη χώρα σε τροχιά ανάπτυξης και την περασμένη βδομάδα πραγματοποίησε ένα τριήμερο πρόγραμμα επίσκεψης στο Βερολίνο και στο Παρίσι. Πιο συγκεκριμένα, επισκέφτηκε την Καγκελάρια της Γερμανίας, Άνγκελα Μέρκελ, στο Βερολίνο στις 24 Αυγούστου και την επομένη αυτής έφτασε στο Παρίσι για να συναντηθεί με τον Πρόεδρο της Γαλλίας, Φρανσουά Ολάντ. Ο Παγκόσμιος Τύπος κατέγραψε αυτές τις συναντήσεις και την έκβαση των συζητήσεων.

Ο Ελληνικός Τύπος

Η επίσκεψη του Αντώνη Σαμαρά στο Βερολίνο ήταν το πρώτο βήμα των διαπραγματεύσεων και μια ευκαιρία για την αποκατάσταση της τραυματισμένης σχέσης μεταξύ της Ελλάδας και της Γερμανίας. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός έγινε δεκτός με τιμές και η Άνγκελα Μέρκελ του πρότεινε να συζητήσουν κατ'ιδίαν χωρίς τους συνεργάτες τους στην αίθουσα. Η συζήτηση ήταν εποικοδομητική και όπως ο Άρης Ραβανός έγραψε σε μια εφημερίδα, *Το Βήμα*: <<Η ξεκάθαρη ομολογία της Άνγκελα Μέρκελ ότι *θέλω να παραμείνει η Ελλάδα μέρος της Ευρωζώνης* αποτέλεσε ένα θετικό σήμα, αλλά ζητήθηκε από τον κ. Σαμαρά να υπάρξουν σε σύντομο χρονικό διάστημα συγκεκριμένα αποτελέσματα >>. Στο ίδιο άρθρο έγραψε επίσης ότι ο Σαμαράς ζήτησε περισσότερο χρόνο για να αφήσουν την Ελλάδα <<να ανασάνει>>, αλλά με κανένα τρόπο δε θέλει οι Γερμανοί φορολογούμενοι να επιβαρυνθούν. Το άρθρο αυτό τελείωσε με ένα μέρος της άμεσης συζήτησης μεταξύ των δύο πολιτικών: Με την Άνγκελα Μέρκελ να λέει ότι <<Πρέπει να μας πείσετε>> και τον Αντώνη Σαμαρά να απαντάει ότι <<Θα κάνουμε ότι χρειάζεται για να κάνουμε την Ελλάδα αξιόπιστη>>.¹

¹ Άρης Ραβανός: Α.Μέρκελ: <<Κάντε τα και τα λέμε...>>, *Το Βήμα*, 26 Αυγούστου 2012

Σε μια άλλη εφημερίδα, *Ta Néa*, ο Γιώργος Παππάς από το Βερολίνο έγραψε: <<Η επιμήκυνση πάντως, σύμφωνα με πληροφορίες, δεν αποτέλεσε αντικείμενο ενδελεχούς συζήτησης. [...] Ο Πρωθυπουργός επανέλαβε ότι δεν ζητά περισσότερα χρήματα, αλλά περισσότερο χρόνο...>>. Το άρθρο αυτό δεν εστίασε μόνο στην πρόθεση του Σαμαρά να πείσει ότι η κυβέρνησή του θα προχωρήσει σταθερά, ώστε η Ελλάδα να βγει από την παράλυση και να παράγει έργο, αλλά και στα εμπόδια που η Γερμανίδα Καγκελάριος έχει να αντιμετωπίσει συμπεριλαμβανομένου ότι οι αποφάσεις της θα σηματοδοτήσουν το πέρασμα της ιστορίας. Υπάρχουν πολλές φωνές που θέλουν την Ελλάδα εκτός της ζώνης του ευρώ, αλλά εφόσον ζούμε σε δημοκρατία δεν μπορούν να σταματήσουν, αλλά να διακοπούν όταν η Ελλάδα θα τηρήσει τις δεσμεύσεις της.²

Στις 25 Αυγούστου ο Αντώνης Σαμαράς, επισκέφτηκε το Παρίσι, όπου συναντήθηκε με τον Γάλλο Πρόεδρο, Φρανσουά Ολάντ. Με αισιοδοξία μετά την συνάντησή του με την Άνγκελα Μέρκελ, ο Σαμαράς έτυχε θερμής υποδοχής από τον Ολάντ στο Μέγαρο των Ηλυσίων, μια μέρα επετείου που γιόρταζαν την απελευθέρωσή τους από τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής το 1944. Ο Ολάντ συμφώνησε με την Άνγκελα Μέρκελ ότι η Ελλάδα πρέπει να παραμείνει στην Ευρωζώνη και οι θυσίες του ελληνικού λαού πρέπει να αναγνωριστούν. Όπως έγραψε ο Άρης Ραβανός την ίδια μέρα στο *Βήμα* ότι ο Σαμαράς είπε στο Γάλλο Πρόεδρο <<Κάποιοι ποντάρουν ότι η Ελλάδα δε θα τα καταφέρει. Βρίσκομαι τώρα εδώ για να πω στο Γάλλο πρόεδρο ότι η Ελλάδα θα κάνει τα πάντα για να τα καταφέρει. Είμαστε βέβαιοι ότι η επιτυχία της Ελλάδας θα παίξει ευρύτερο ρόλο. Θα δείξει ότι η Ευρώπη μπορεί να ξεπερνά τα προβλήματα της. [...] Οι Έλληνες είμαστε περήφανος λαός, δε μας αρέσει να δανειζόμαστε, έχουμε όλες τις προϋποθέσεις για να τα καταφέρουμε >>.³

Το γενικό κλίμα του Ελληνικού Τύπου είναι αυτό μιας μικρής νίκης. Όλοι αναμένουν ως προς το τι θα συμβεί στη συνέχεια, αλλά δεν μπορούν παρά να σκεφτούν πως τώρα έχουν δυο συμμάχους, την Άνγκελα Μέρκελ και τον Φρανσουά Ολάντ. Σε πολλές περιπτώσεις, όμως, η γνώμη του Τύπου δε συγκλίνει με αυτό του ελληνικού λαού.

Διεθνής Τύπος

Ο Αμερικανικός Τύπος πιο απόμακρος από τους άλλους καταγράφοντας αντικειμενικά τις επισκέψεις του Έλληνα Πρωθυπουργού. Καταγράφοντας τι ειπώθηκε μεταξύ των τριών γυναικών επικεντρώθηκε στο γεγονός ότι η Μέρκελ και ο Ολάντ θέλουν την Ελλάδα να παραμείνει στην Ευρωζώνη. Πιο συγκεκριμένα η Melissa Eddy έγραψε στη *New York Times*: <<Με την Ισπανία να περιμένει βοήθεια από τα ταμεία διάσωσης της Ευρώπης και την Ιταλία να αντιμετωπίζει εκλογές την άνοιξη, οι ευρωπαίοι ηγέτες τονίζουν τη σημασία της εκπλήρωσης των αυστηρών όρων με αντάλλαγμα τη βοήθεια>>. Για αυτό η Γερμανίδα Καγκελάριος συνεχώς ζητούσε αποτελέσματα και όχι λόγια. Στο άρθρο αυτό αναφέρεται επίσης ότι ο Σαμαράς μαζί με τη Μέρκελ πολεμούν αυτές τις φωνές που θέλουν την Ελλάδα εκτός της ζώνης του ευρώ.⁴ Στην ίδια εφημερίδα ο Steven Erlanger έγραψε για την επίσκεψη στο Παρίσι, ότι αν και ο Ολάντ συμφωνεί με τη Μέρκελ είναι δυσαρεστημένος με τα μέτρα λιτότητας και θέλει περισσότερες οικονομικές μεταρρυθμίσεις που ο λαός μπορεί να ανεχτεί. Ο Σαμαράς υποσχέθηκε επίσης ότι η Ελλάδα θα τηρήσει τις δεσμεύσεις της και πράγματι είπε: <<θέλω να γίνω από χώρα της γραφειοκρατίας σε χώρα με κόκκινο χαλί για τους ερευνητές>>.⁵

Ο Αγγλικός Τύπος, αυστηρός παρά ελπιδοφόρος, υιοθέτησε τον χαρακτηρισμό του *Deutschland Radio* ότι ο Αντώνης Σαμαράς επισκέφτηκε <<τη φωλιά του λιονταριού>>, με την Άνγκελα Μέρκελ να παίζει το ρόλο του λιονταριού. Εκείνη δεν έδωσε καμία απάντηση στα αιτήματα του Σαμαρά για το χρόνο και είπε ότι θέλει να περιμένει την έκθεση της τρόικας. Ωστόσο, διαβεβαίωσε τον Σαμαρά λέγοντας ότι η Ελλάδα θα παραμείνει μέρος του ευρώ, επειδή το ευρώ δεν είναι μόνο ένα νόμισμα είναι <<μια ιδέα μιας ενωμένης Ευρώπης, μιας μη αναστρέψιμης Ευρώπης, και για αυτό η θέληση είναι τόσο σημαντική>>.⁶ Ένας άλλος συγγραφέας έγραψε στην ίδια εφημερίδα ότι: <<Η Άνγκελα Μέρκελ απέρριψε τις ενστάσεις από τον Έλληνα ομόλογό της για την παράταση αποπληρωμής δυο χρόνων αφού δέχτηκε την υποστήριξη του

² Γιώργος Παππάς: Αθήνα και Βερολίνο ήρθαν ένα βήμα πιο κοντά, *Ta Néa*, 25 Αυγούστου 2012

³ Άρης Ραβανός: Φρ. Ολάντ: Η Ελλάδα είναι και πρέπει να παραμείνει στο ευρώ, *To Βήμα*, 25 Αυγούστου 2012

⁴ Melissa Eddy: Merkel vows to help Greeks stay in Eurozone, *The New York Times*, 24 Αυγούστου 2012

⁵ Steven Erlanger: French leader hails Greeks for 'painful efforts' in crisis, *The New York Times*, 25 Αυγούστου 2012

⁶ Kate Connolly: Angela Merkel and Antonis Samaras put on display of friendly diplomacy, *The Guardian*, 24 Αυγούστου 2012

Γάλλου Προέδρου, Φρανσουά Ολάντ, για την σκληροπυρηνική στάση της>>. Στο άρθρο αυτό αναφέρθηκε επίσης η άρνηση ενός πακέτου διάσωσης στον Ισπανό Πρωθυπουργό, Μαριάνο Ραχόι⁷, καθιστώντας το μέλλον του ευρώ ακόμα πιο αβέβαιο.⁸ Την ίδια αυστηρή γραμμή ακολούθησε και για την επίσκεψη στο Παρίσι, εστιάζοντας στο γεγονός ότι ο Φρανσουά Ολάντ αρνήθηκε στο Σαμαρά περισσότερο χρόνο και αντ'αυτού πρότεινε επώδυνες μεταρρυθμίσεις. Περιμένει για την οικονομική έκθεση που θα παρουσιαστεί σε μια σύνοδο κορυφής του Ευρογρουπ τον Οκτώβριο και λέει ότι είναι εκτός χρόνου, <<όσο πιο γρήγορα τόσο το καλύτερο>>, πρέπει να πάρουν αποφάσεις και γρήγορα.⁹

Τέλος, ο Γαλλικός Τύπος ακολούθησε το ίδιο στυλ με τον Ελληνικό Τύπο, όντας αισιόδοξος και δίνοντας ελπίδα. Εφημερίδες όπως η *Liberation* επικεντρώθηκαν στο χρόνο που ζήτησε ο Σαμαράς και στα αποτελέσματα που απαίτησε η Μέρκελ. Όπως αναμενόταν υπήρχαν περισσότερα άρθρα σχετικά με τον Έλληνα Πρωθυπουργό να επισκέπτεται τον Φρανσουά Ολάντ στο Παρίσι. Η *Liberation* και η *Le Monde*, δυο από τις πιο γνωστές εφημερίδες στη Γαλλία, ανέφερε ότι ο Ολάντ θέλει να επισπεύσει τις αποφάσεις, καθώς η κρίση συζητείται για δυόμισι χρόνια τώρα. Διαβεβαίωσε τον Σαμαρά ότι η Ελλάδα θα παραμείνει τμήμα της Ευρωζώνης, αλλά ζήτησε περισσότερες οικονομικές μεταρρυθμίσεις. Ωστόσο, η Sabine Arnaud Syfuss έγραψε στη *Le Nouvel Observateur* ότι ο Έλληνας Πρωθυπουργός δεν ήταν πολύ ομιλητικός με τη στη συνάντησή του με το Φρανσουά Ολάντ και σε κοινή δήλωσή τους στα Ηλύσια ήταν στη σκιά, ενώ ο Γάλλος Πρόεδρος ήταν κάτω από τον ήλιο. Ο Σαμαράς είπε ότι οι Έλληνες είναι περήφανοι και η συγγραφέας πρόσθεσε <<περήφανοι, αλλά καταστρεμμένοι>>. Ο Σαμαράς, όμως, προϋπαντήθηκε και άρχισε την ομιλία του, όπως είπαν, με πολύ καλά για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η Ελλάδα είναι μέρος του ευρώ και θα παραμείνει, αλλά η κυβέρνηση του Σαμαρά, που πολλοί πιστεύουν ότι είναι αυτή που θα σώσει την Ελλάδα, έχει να τηρήσει τις δεσμεύσεις της.¹⁰

Επίλογος

Συμπερασματικά, φαίνεται ότι εκτός από τον Ελληνικό Τύπο, που ήταν ελπιδοφόρος και αισιόδοξος, ο Παγκόσμιος Τύπος είναι πιο διστακτικός καθώς περιμένουν πράξεις και όχι λόγια. Η κρίση είναι σχεδόν τριών ετών σήμερα και οι άνθρωποι έχουν κουραστεί από τις υποσχέσεις. Αυτό ήταν το μήνυμα που δόθηκε στον Αντώνη Σαμαρά κατά τις επισκέψεις του. Οι ηγέτες αναγνώρισαν τις θυσίες του ελληνικού λαού, αλλά δε σταματούν να ζητούν περισσότερες μεταρρυθμίσεις. Ο σκοπός του Σαμαρά ήταν να κερδίσει περισσότερο χρόνο, αλλά δεν κέρδισε καθόλου, αν και κανείς δεν του το αρνήθηκε επισήμως. Το ζήτημα ήταν ότι η Ευρώπη χρειάζεται μια λύση και γρήγορη.

*

<http://www.southeast-europe.org>
dke@southeast-europe.org

© DKE 2012

Σημείωση: Σεβαστοί ερευνητές, αν κάνετε μια αναφορά σε αυτό το τμήμα ή απόσπασμα του άρθρου, παρακαλούμε στείλτε μας ένα e-mail στο dke@southeast-europe.org για να μας το δηλώσετε.

Παρακαλούμε αναφερθείτε στο άρθρο ως εξής:

Μαρία Κουτουλάκου: Ο ελληνος πρωθυπουργός στο Βερολίνο και στο Παρίσι. *Délkelet Európa - South-East Europe International Relations Quarterly*, Τόμος 3, Νο.2 (Καλοκαίρι 2012) σελ. 3

Σας ευχαριστούμε για την συνεργασία σας. *Αρχισυντάκτης*.

⁷ Mariano Rajoy

⁸ Phillip Inman: Angela Merkel rejects Greek pleas for extra two years to repay loans, *The Guardian*, 24 Αυγούστου 2012

⁹ Jo Adetunji: France refuses to back Greece's call for more time to enact reforms, *The Guardian*, 25 Αυγούστου 2012

¹⁰ Sabine Arnaud Syfuss: The Greeks are proud, *Le Nouvel Observateur*, 25 Αυγούστου 2012